Ekumenická rada církví v ČR
Donská 370/5
101 00 Praha 10

<u>Věc: Reakce na odpověď na Výzvu církvím v ČR (č.j. 2026/12o)</u>

Poděkování nestačí. Chybí odpověď na podstatu výzvy

Děkujeme Ekumenické radě církví za reakci na naši Výzvu církvím v České republice. Oceňujeme, že ERC potvrzuje význam demokracie, spravedlnosti, lidské důstojnosti, pravdy, svobody a odpovědnosti. Souhlasíme také s tím, že mlčení církve v dobách nejistoty může oslabovat důvěru ve společnost i samotné poslání církve.

Právě proto nás však odpověď Ekumenické rady církví ponechává s pocitem, že na hlavní otázku naší výzvy vlastně nebylo odpovězeno. Naše výzva totiž nesměřovala k obecné debatě o hodnotách demokracie. Neptali jsme se, zda jsou pravda, spravedlnost nebo lidská důstojnost důležité. Předpokládáme, že na tom panuje široká shoda. Ptali jsme se na něco konkrétnějšího. **Proč jsou dnes církve ve veřejném prostoru mnohem méně slyšitelné než v obdobích, kdy česká společnost čelila zásadním morálním a politickým výzvám? A nepodléhají církve přílišné opatrnosti? A neustupují od role veřejného svědomí společnosti?** Na tyto otázky však odpověď ERC nereaguje.

Místo konkrétní reflexe současného stavu veřejného působení církví dostáváme ujištění, že církve sledují společenský vývoj, podporují dialog a působí v místních komunitách. To je bezpochyby

důležitá součást jejich poslání. Není to však odpověď na otázku, zda dostatečně využívají svou morální autoritu k veřejnému pojmenovávání problémů, selhání a nebezpečných trendů, které ohrožují kvalitu demokracie a veřejného života.

Stejně tak zůstává bez odpovědi naše výzva k formulování jasných a srozumitelných postojů k aktuálním společenským otázkám. ERC zdůrazňuje pluralitu názorů uvnitř členských církví. Pluralita je bezpochyby hodnotou. Neměla by se však stát důvodem, proč se instituce vyhýbá formulaci společných postojů tam, kde jde o základní etické principy veřejného života. **Právě zde vidíme největší slabinu odpovědi. Je vedena v duchu obecného souhlasu s hodnotami, ale vyhýbá se otázce konkrétní odpovědnosti. Souhlasí s diagnózou, ale nenabízí odpověď na ni.**

Ekumenická rada církví ve svém dopise připomíná, že otevřený a odvážný hlas církví je důležitý tam, kde je potřeba pravda, spravedlnost a morální odvaha. S tím plně souhlasíme. O to více však postrádáme odpověď na otázku, jak chce tento princip naplňovat v současné české společnosti.

Naším cílem nikdy nebyla kritika církví jako takových. Naopak. Výzva vznikla z přesvědčení, že česká společnost potřebuje silné, důvěryhodné a veřejně aktivní církve, které budou schopny srozumitelně promlouvat k otázkám přesahujícím hranice vlastních komunit.

Odkaz pátera Adolfa Kajpra nepřipomínáme proto, abychom vzpomínali na minulost. Připomínáme jej proto, že jeho odvaha ukazuje měřítko, podle něhož lze posuzovat i naši současnost.

Právě proto si dovolujeme Ekumenickou radu církví požádat o doplnění její odpovědi na otázky formulované v naší výzvě. Tedy:
1/ Jak konkrétně hodnotí současnou veřejnou roli církví v České republice?
2/ Považuje hlas církví ve veřejném prostoru za dostatečně silný a srozumitelný?

3/ Jaké kroky hodlá podnikat k tomu, aby církve byly v budoucnu výraznějším hlasem morální orientace, obrany demokratických hodnot a kultivace veřejné debaty?

Domníváme se, že právě na tyto otázky naše výzva směřovala především a že na ně dosud nebyla dána jednoznačná odpověď. Budeme proto rádi, pokud Ekumenická rada církví tuto část své reakce ještě doplní a umožní tak pokračování otevřené a věcné diskuse o místě církví v současné české společnosti.

Teprve konkrétní odpověď na tyto otázky ukáže, zda se církve chtějí spokojit s rolí pozorovatele společenského dění, nebo zda jsou připraveny navázat na tradici osobností, jakou byl páter Adolf Kajpr, a stát se opět výrazným a respektovaným hlasem veřejného svědomí.

Za doplnění odpovědi na naši výzvu předem děkujeme.

Spolek Klíče pro demokracii **V Kladně 15. června 2026**

Kontakt:
Mgr. Milan Hulínský
člen Rady spolku Klíče pro demokracii
mobil: 721 541 055
e-mail: milan.hulinsky@icloud.com